

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 15 marca 2007 r.

**o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks postępowania
karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

USTAWA z dnia 17 listopada 1964 r. – KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 169, poz. 1413, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478,

Nr 183, poz. 1538 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 7, poz. 58)

Art. 47.

[§ 1. W pierwszej instancji sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników rozpoznaje sprawy z zakresu prawa pracy oraz sprawy ze stosunków rodzinnych, z wyjątkiem spraw o alimenty.

§ 2. Postanowienia poza rozprawą oraz zarządzenia wydaje przewodniczący.

§ 3. Sprawy inne niż określone w § 1 sąd w pierwszej instancji rozpoznaje w składzie jednego sędziego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.]

<§ 1. W pierwszej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

§ 2. W pierwszej instancji sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników rozpoznaje sprawy:

1) z zakresu prawa pracy o:

- a) ustalenie istnienia, nawiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy, o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy,**
- b) naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu i o roszczenia z tym związane,**
- c) odszkodowanie lub zadośćuczynienie w wyniku stosowania mobbingu;**

2) ze stosunków rodzinnych o:

- a) rozwód,**
- b) separację,**
- c) unieważnienie uznania dziecka,**
- d) rozwiązanie przysposobienia.**

§ 3. Postanowienia poza rozprawą oraz zarządzenia wydaje przewodniczący.>

§ 4. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawziętość lub precedensowy charakter sprawy.

Art. 185.

§ 1. O zawezwanie do próby ugodowej - bez względu na właściwość rzeczową - można zwrócić się do sądu rejonowego ogólnie właściwego dla przeciwnika. W wezwaniu należy oznaczyć zwięźle sprawę.

[§ 2. Postępowanie pojednawcze przeprowadza sąd w składzie jednoosobowym.]

<§ 2. Postępowanie pojednawcze przeprowadza sąd w składzie jednego sędziego.>

§ 3. Z posiedzenia spisuje się protokół, a jeżeli doszło do ugody, osnovę jej wciąga się do protokołu. Strony podpisują ugodę; niemożność podpisania ugody sąd stwierdza w protokole.

[Art. 509.

W sprawach podlegających rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu nieprocesowym orzeka jeden sędzia bez udziału ławników, z wyjątkiem spraw o przysposobienie i spraw o pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej.]

<Art. 509.

Sprawy o przysposobienie, o pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej w pierwszej instancji sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.>

USTAWA z dnia 26 października 1982 r. O POSTĘPOWANIU W SPRAWACH NIELETNICH (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109, Nr 58, poz. 542, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr 223, poz. 2217 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1413)

Art. 27.

§ 1. Nieletniego można umieścić w schronisku dla nieletnich, jeżeli zostaną ujawnione okoliczności przemawiające za umieszczeniem go w zakładzie poprawczym, a zachodzi uzasadniona obawa ukrycia się nieletniego lub zatarcia śladów czynu karalnego, albo jeżeli nie można ustalić tożsamości nieletniego.

§ 2. Umieszczenie nieletniego w schronisku dla nieletnich może nastąpić wyjątkowo także wtedy, gdy zostaną ujawnione okoliczności przemawiające za umieszczeniem go w zakładzie poprawczym, a nieletniemu zarzucono popełnienie czynu karalnego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3, art. 252 § 1 lub 2 i art. 280 Kodeksu karnego.

§ 3. Okres pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich przed skierowaniem sprawy na rozprawę nie może trwać dłużej niż 3 miesiące; okres pobytu należy określić w postanowieniu o umieszczeniu nieletniego w schronisku.

§ 4. Jeżeli, ze względu na szczególne okoliczności sprawy, zachodzi konieczność przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich, można ten pobyt przedłużyć na okres nieprzekraczający dalszych 3 miesięcy.

[§ 5. *O przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich orzeka na posiedzeniu sąd rodzinny w składzie jednego sędziego. O terminie posiedzenia zawiadamia się strony i obrońcę nieletniego.]*

<§ 5. **O przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich sąd rodzinny orzeka na posiedzeniu. O terminie posiedzenia zawiadamia się strony i obrońcę nieletniego.>**

- § 6. Łączny pobyt nieletniego w schronisku dla nieletnich, do chwili wydania wyroku w pierwszej instancji, nie może być dłuższy niż rok. Do okresu tego nie wlicza się nieusprawiedliwionej nieobecności nieletniego w schronisku dla nieletnich trwającej dłużej niż 3 dni oraz okresu obserwacji psychiatrycznej.
- § 7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek sądu prowadzącego sprawę, sąd okręgowy, w którego okręgu toczy się postępowanie, może przedłużyć okres pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich, o którym mowa w § 6, na czas oznaczony.

Art. 38.

- § 1. Stronom i innym osobom przysługuje zażalenie na czynności naruszające ich prawa.
[§ 2. Zażalenie rozpatruje sędzia rodzinny, a w wypadku zażalenia na jego czynności - sąd rodzinny w składzie określonym w art. 27 § 5.]
<§ 2. Zażalenie rozpatruje sąd rodzinny.>

[Art. 50.

Sąd rodzinny orzeka na rozprawie w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.]

<Art. 50.

Sąd rodzinny orzeka na rozprawie w składzie jednego sędziego.>

Art. 75.

- § 1. W postępowaniu wykonawczym sąd rodzinny orzeka z urzędu lub na wniosek.
[§ 2. Sąd rodzinny orzeka na posiedzeniu w składzie jednego sędziego.]
<§ 2. Sąd rodzinny orzeka na posiedzeniu.>
- § 3. W sprawach określonych w art. 11 § 3, art. 86 § 1, art. 87 § 3 i 3a, art. 88 § 1 i 3 oraz art. 93-94 o terminie posiedzenia zawiadamia się oprócz prokuratora również nieletniego i jego obrońcę oraz rodziców lub opiekuna.
- § 4. W miarę potrzeby sąd rodzinny wysłuchuje nieletniego oraz jego rodziców lub opiekuna.
- § 5. Na postanowienie w sprawach, o których mowa w § 3, oraz w sprawach o zmianę środka wychowawczego, o zastosowanie środka leczniczo-wychowawczego w postępowaniu wykonawczym, o odwołanie odroczenia lub przerwy wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych, o przeniesieniu nieletniego do zakładu poprawczego o wzmożonym nadzorze wychowawczym, o ukaraniu dyscyplinarnym przez sędziego rodzinnego, jak również o odmowie zwolnienia z zakładu poprawczego albo z zakładu psychiatrycznego lub innego zakładu leczniczego - zażalenie przysługuje również nieletniemu, jego obrońcy, rodzicom lub opiekunowi.
- § 6. Postanowienia wydane w toku wykonywania środka poprawczego, na które przysługuje zażalenie, doręcza się prokuratorowi, nieletniemu i jego obrońcy oraz rodzicom lub opiekunowi.
- § 7. Ponownego wniosku o warunkowe zwolnienie z zakładu poprawczego, złożonego przez nieletniego, jego obrońcę oraz rodziców lub opiekuna przed upływem 6 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.

USTAWA z dnia 7 kwietnia 1989 r. – PRAWO O STOWARZYSZENIACH (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055)

[Art. 32.

Postanowienie o zastosowaniu środka określonego w art. 29 ust. 1 i art. 31 sąd, w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego oraz dwóch ławników, wydaje po przeprowadzeniu rozprawy.]

<Art. 32.

Wnioski, o których mowa w art. 29 ust. 1 i art. 31, sąd rozpoznaje na rozprawie w postępowaniu nieprocesowym - rejestrowym.>

USTAWA z dnia 27 września 1990 r. O WYBORZE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219)

Art. 39.

1. Na decyzję nie uwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie ze spisu wyborców reklamujący bądź osoba skreślona ze spisu wyborców może wnieść, w terminie 3 dni od daty doręczenia decyzji, skargę do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia spisu. Do skargi należy dołączyć zaskarżoną decyzję.
- [2. Sąd rozpatruje sprawę w postępowaniu nieprocesowym w składzie jednego sędziego w terminie 3 dni od daty wniesienia skargi. Postanowienie sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz organowi, który sporządził spis. Od postanowienia sądu nie przysługują środki odwoławcze.]
- <2. Sąd rozpatruje sprawę w postępowaniu nieprocesowym w terminie 3 dni od daty wniesienia skargi. Postanowienie sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz organowi, który sporządził spis. Od postanowienia sądu nie przysługują środki odwoławcze.>
3. Reklamacje w sprawach spisu wyborców dotyczącego osób, o których mowa w art. 35 ust. 1 i art. 36 ust. 1, rozpatrują odpowiednio kapitan statku oraz konsul. Decyzje podjęte w tych sprawach są ostateczne.

Art. 80.

1. Jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają dane i informacje nieprawdziwe, każdy zainteresowany ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o:
 - 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów,
 - 2) wydanie zakazu publikowania takich danych i informacji,
 - 3) nakazanie sprostowania informacji,
 - 4) nakazanie przeproszenia pomówionego,
 - 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 50.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej,
 - 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 50.000 złotych tytułem odszkodowania.
- [2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin, w postępowaniu nieprocesowym w składzie jednego sędziego. Sąd może rozpoznać sprawę w wypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie, kończące postępowanie w sprawie, sąd niezwłocznie doręcza osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, właściwej okręgowej komisji wyborczej i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który jest obowiązany do jego rozpatrzenia w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje środek prawny i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.]*
- <2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w wypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie, kończące postępowanie w sprawie, sąd niezwłocznie doręcza osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, właściwej okręgowej komisji wyborczej i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który jest obowiązany do jego rozpatrzenia w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje środek prawny i podlega on natychmiastowemu wykonaniu.>**
3. Dane lub informacje nieprawdziwe odnoszące się do wyborów i związane z kampanią wyborczą, opublikowane w prasie, podlegają sprostowaniu w ciągu 48 godzin.
4. W odniesieniu do sprostowań danych lub informacji opublikowanych w innej prasie niż dziennik sąd wskazuje dziennik, w którym sprostowanie ma być zamieszczone na koszt zobowiązanego w ciągu 48 godzin.
5. W razie odmowy lub niezamieszczenia sprostowania przez zobowiązanego lub wskazanego w postanowieniu sądu, sąd na wniosek zainteresowanego zarządza opublikowanie sprostowania w trybie egzekucyjnym na koszt zobowiązanego.
6. W sprawach, o których mowa w ust. 3-5, przepisu art. 76b ust. 2 nie stosuje się.

USTAWA z dnia 19 sierpnia 1994 r. O OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO (Dz.U. Nr 111, poz. 535, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 113, poz. 731, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2005 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 167, poz. 1398 i Nr 175, poz. 1462)

Art. 45.

[1. W sprawach określonych w art. 25, 29, 36 ust. 3 i art. 39 sąd opiekuńczy orzeka w składzie jednego sędziego po przeprowadzeniu rozprawy; rozprawa powinna się odbyć nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku lub otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 23 ust. 4.]

<1. W sprawach określonych w art. 25, 29, 36 ust. 3 i art. 39 sąd opiekuńczy orzeka po przeprowadzeniu rozprawy; rozprawa powinna się odbyć nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku lub otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 23 ust. 4.>

- 1a. W przypadkach uzasadnionych interesem osoby, której postępowanie dotyczy bezpośrednio, sąd zarządza przeprowadzenie rozprawy w szpitalu.
2. Sędzia wizytujący szpital wysłuchuje osobę przyjętą do szpitala psychiatrycznego w trybie art. 23, 24 lub 28 nie później niż w terminie 48 godzin od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 23 ust. 4. W razie stwierdzenia, że pobyt tej osoby w szpitalu psychiatrycznym jest oczywiście bezzasadny, sędzia zarządza natychmiastowe jej wypisanie ze szpitala i wnosi o umorzenie postępowania.

USTAWA z dnia 14 grudnia 1995 r. O IZBACH ROLNICZYCH (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 927, Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271)

Art. 28.

1. Głosowanie w wyborach do rady powiatowej izby przeprowadza się na obszarze okręgu wyborczego, który jest równocześnie obwodem głosowania. Komisja okręgowa może postanowić o podziale okręgu wyborczego na dwa lub więcej obwodów głosowania.
2. Spis uprawnionych do udziału w głosowaniu, o których mowa w art. 3 ust. 3, sporządza się w urzędzie gminy. Sporządzanie spisu jest zadaniem zleconym gminie.
3. Spis, o którym mowa w ust. 2, udostępniany jest do wglądu w siedzibie urzędu gminy najpóźniej w 14 dniu przed dniem wyborów. Każdy może wnieść zażalenie w sprawie nieprawidłowości spisu.
4. Organ, który sporządził spis, rozpatruje zażalenie w ciągu 3 dni od daty jego wniesienia i wydaje decyzję w sprawie.

5. Od decyzji nieuwzględniającej zażalenia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem organu sporządzającego spis, skargi do sądu rejonowego w ciągu 3 dni.
- [6. Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym w składzie jednego sędziego w terminie 3 dni od daty wniesienia skargi. Postanowienie sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz organowi, który sporządził spis. Od postanowienia sądu nie przysługują środki odwoławcze.]
- <6. Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym w terminie 3 dni od daty wniesienia skargi. Postanowienie sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz organowi, który sporządził spis. Od postanowienia sądu nie przysługują środki odwoławcze.>**

USTAWA z dnia 6 grudnia 1996 r. O ZASTAWIE REJESTROWYM I REJESTRZE ZASTAWÓW (Dz.U. Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 554, Nr 60. poz. 700 i Nr 114, poz. 1193, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538)

Art. 31.

- [1. W sprawach, w których nie może być wystawiony bankowy tytuł zabezpieczenia, wniosek zastawnika o zabezpieczenie roszczeń wynikających z zastawu rejestrowego sąd rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.]
- <1. W sprawach, w których nie może być wystawiony bankowy tytuł zabezpieczenia, wniosek zastawnika o zabezpieczenie roszczeń wynikających z zastawu rejestrowego sąd rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.>**
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia jego złożenia.

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. – KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143,

poz. 1203, Nr 163, poz. 1363 Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1648)

[Art. 28.

- § 1. *Na rozprawie głównej sąd orzeka w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.*
- § 2. *Ze względu na szczególną zawikłość sprawy sąd pierwszej instancji może postanowić o rozpoznaniu jej w składzie trzech sędziów.*
- § 3. *W sprawach o przestępstwa, za które ustawa przewiduje karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka w składzie dwóch sędziów i trzech ławników.]*

<Art. 28.

- § 1. **Na rozprawie głównej sąd orzeka w składzie jednego sędziego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego.**
- § 2. **W sprawach o zbrodnie sąd orzeka w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.**
- § 3. **Ze względu na szczególną zawikłość sprawy sąd pierwszej instancji może postanowić o rozpoznaniu jej w składzie trzech sędziów.**
- § 4. **W sprawach o przestępstwa, za które ustawa przewiduje karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka w składzie dwóch sędziów i trzech ławników.>**

Art. 30.

[§ 1. *Na posiedzeniu sąd rejonowy orzeka jednoosobowo, a sąd okręgowy, sąd apelacyjny i Sąd Najwyższy - w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.]*

- <§ 1. **Na posiedzeniu sąd rejonowy i sąd okręgowy orzeka jednoosobowo, a sąd apelacyjny i Sąd Najwyższy – w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.>**
- § 2. *Sąd odwoławczy na posiedzeniu orzeka w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.*

Art. 284.

[§ 1. *Postanowienia przewidziane w niniejszym rozdziale sąd wydaje jednoosobowo.]*

- § 2. *Na postanowienia sądu wydane w trybie art. 282 § 2 i art. 283 § 2 przysługuje zażalenie.*

[Art. 373.

Od zarządzeń przewodniczącego wydanych na rozprawie głównej przysługuje odwołanie do składu orzekającego.]

<Art. 373.

Od zarządzeń przewodniczącego wydanych na rozprawie głównej przysługuje odwołanie do składu orzekającego, chyba że sąd orzeka jednoosobowo.>

[Art. 476.

- § 1. Sąd rozpoznaje sprawę jednoosobowo. Prezes sądu rejonowego może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, jeżeli jest to uzasadnione jej okolicznościami. Prezes sądu okręgowego może zarządzić rozpoznanie sprawy jednoosobowo, jeżeli była rozpoznana w pierwszej instancji w takim składzie.
- § 2. Jeżeli sąd rozpoznaje sprawę jednoosobowo, sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego.]

<Art. 476.

- § 1. Sprawy w trybie uproszczonym sąd rozpoznaje jednoosobowo; sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego. Przepisu art. 28 § 3 nie stosuje się.**
- § 2. Prezes sądu okręgowego może zarządzić rozpoznanie sprawy w postępowaniu odwoławczym w składzie jednego sędziego.>**

[Art. 483.

Jeżeli po rozpoczęciu przewodu sądowego okaże się, że sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, sąd za zgodą oskarżonego rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w postępowaniu zwyczajnym w tym samym składzie.]

<Art. 483.

Jeżeli po rozpoczęciu przewodu sądowego okaże się, że sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, sąd za zgodą oskarżonego rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w postępowaniu zwyczajnym.>

Art. 484.

- § 1. Każdorazowa przerwa w rozprawie może trwać nie dłużej niż 21 dni.
- [§ 2. Jeżeli sprawy nie można rozpoznać w terminie wskazanym w § 1, sąd rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w postępowaniu zwyczajnym w tym samym składzie.]
- <§ 2. Jeżeli sprawy nie można rozpoznać w terminie wskazanym w § 1, sąd rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w postępowaniu zwyczajnym.>

[Art. 486.

- § 1. Sprawy z oskarżenia prywatnego sąd rejonowy rozpoznaje jednoosobowo. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, jeżeli ze względu na okoliczności uzna to za stosowne.
- § 2. Sprawy o przestępstwa określone w art. 212 Kodeksu karnego sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.]

Art. 495.

- § 1. W razie niedojścia do pojednania kieruje się sprawę na rozprawę główną, a w miarę możliwości wyznacza od razu jej termin, chyba że zachodzi potrzeba skierowania sprawy na posiedzenie w celu innego rozstrzygnięcia.
- § 2. Strony obecne na posiedzeniu powinny zgłosić wnioski dowodowe.
- [§ 3. Sąd może postanowić, że ze względu na okoliczności sprawy będzie ona rozpoznana z udziałem ławników.]

Art. 500.

- § 1. W sprawach o przestępstwa podlegające rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, uznając na podstawie zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, sąd może w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny wydać wyrok nakazowy.
- § 2. W postępowaniu nakazowym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu uproszczonym, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.
- § 3. Sąd może wydać wyrok nakazowy, jeżeli na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości.

[§ 4. Sąd wydaje wyrok nakazowy jednoosobowo na posiedzeniu bez udziału stron.]

<§ 4. Sąd wydaje wyrok nakazowy na posiedzeniu bez udziału stron.>

Art. 562.

- § 1. Sąd rozpoznaje prośbę o ułaskawienie w takim samym składzie, w jakim orzekał. W skład sądu powinni w miarę możliwości wchodzić sędziowie i ławnicy, którzy brali udział w wydaniu wyroku.

[§ 2. Jeżeli sąd orzekał jednoosobowo, prośbę o ułaskawienie rozpoznaje się w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.]

Art. 669.

- § 1. Ławnikiem nie może być żołnierz mający niższy stopień wojskowy niż oskarżony pełniący czynną służbę wojskową. Ograniczenia tego nie stosuje się, jeżeli ławnik ma stopień generała brygady lub kontradmirała.

[§ 2. W sprawie o przestępstwo inne niż określone w rozdziałach XXXIX-XLIV Kodeksu karnego, na wniosek oskarżonego złożony w terminie 7 dni od doręczenia mu zawiadomienia prokuratora wojskowego o przesłaniu aktu oskarżenia do sądu wojskowego z pouczeniem, o którym mowa w art. 668 § 2, prezes tego sądu, jeżeli nie zachodzi wypadek przewidziany w art. 28 § 2, wyznacza do składu orzekającego zamiast ławników żołnierzy - ławników odpowiedniego rzędu sądu powszechnego.]

<§ 2. W sprawie o zbrodnię, na wniosek oskarżonego złożony w terminie 7 dni od doręczenia mu zawiadomienia prokuratora wojskowego o przesłaniu aktu oskarżenia do sądu wojskowego z pouczeniem, o którym mowa w art. 668 § 2, prezes tego sądu, jeżeli nie zachodzi wypadek przewidziany w art. 28 § 3, wyznacza do składu orzekającego zamiast ławników żołnierzy - ławników sądu powszechnego.>

- § 3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania w sprawach związanych z uczestnictwem ławników sądów powszechnych w składach orzekających sądów wojskowych, o których mowa w § 2, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwego współdziałania prezesów sądów wojskowych i powszechnych przy wyznaczaniu ławników do składu orzekającego.

[Art. 671a.

- § 1. *Sprawę o przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat lub karą łagodniejszą, jeżeli oskarżony pozostaje na wolności, wojskowy sąd garnizonowy rozpoznaje jednoosobowo również na rozprawie głównej.*
- § 2. *Jeżeli po rozpoczęciu przewodu sądowego okaże się, że ustały okoliczności umożliwiające stosowanie przepisu § 1, sąd rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w tym samym składzie.]*

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. – PRZEPISY WPROWADZAJĄCE KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO (Dz. U. Nr 89, poz. 556, Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 62, poz. 717, z 2001 r. Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 213, poz. 1801 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155)

Art. 12.

Do dnia wejścia w życie art. 647 i art. 650 § 3 Kodeksu postępowania karnego:

- 1) orzecznictwu sądów wojskowych podlegają sprawy:
 - a) żołnierzy w czynnej służbie wojskowej o przestępstwa popełnione w czasie pełnienia tej służby,
 - b) pracowników wojska o przestępstwa określone w art. 356-363 Kodeksu karnego w związku z art. 317 § 2 tego kodeksu,
 - c) żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz członków ich personelu cywilnego, o przestępstwa popełnione w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej,
- 2) sprawy o przestępstwa wymienione w pkt 1 nie przestają podlegać właściwości sądów wojskowych mimo zwolnienia żołnierza z czynnej służby wojskowej lub ustania zatrudnienia pracownika w wojsku,
- 3) w razie zwolnienia żołnierza z czynnej służby wojskowej sąd wojskowy, najpóźniej do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej, może jednak przekazać sprawę do rozpoznania sądowi powszechnemu, jeżeli nie dotyczy ona przestępstwa określonego w rozdziałach XXXIX-XLIV Kodeksu karnego albo innego przestępstwa, którym naruszono obowiązek wynikający ze służby wojskowej,
- 4) w toku postępowania przygotowawczego uprawnienie określone w pkt 3 przysługuje odpowiednio prokuratorowi wojskowemu,
- 5) na postanowienie w przedmiocie przekazania sprawy w myśl pkt 3 i 4 przysługuje zażalenie; zażalenie na postanowienie prokuratora wojskowego rozpoznaje sąd wojskowy właściwy do rozpoznania sprawy,

- 6) przekazanie sprawy, o którym mowa w art. 650 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, nie może nastąpić, jeżeli sprawa dotyczy przestępstwa określonego w rozdziałach XXXIX-XLIV Kodeksu karnego, a gdy chodzi o sprawę żołnierza - również innego przestępstwa, którym naruszono obowiązek wynikający ze służby wojskowej,
- 7) postępując w myśl art. 334 § 2 Kodeksu postępowania karnego prokurator wojskowy poucza pokrzywdzonego nie będącego żołnierzem także o prawie do złożenia wniosku, o którym mowa w pkt 8,
- [8) *w sprawie o przestępstwo popełnione na szkodę osoby nie będącej żołnierzem, na wniosek pokrzywdzonego złożony w terminie 7 dni od doręczenia mu zawiadomienia prokuratora wojskowego o przesłaniu aktu oskarżenia do sądu wojskowego z pouczeniem, o którym mowa w pkt 7, prezes tego sądu, jeżeli nie zachodzi wypadek przewidziany w art. 28 § 2 Kodeksu postępowania karnego, wyznacza do składu orzekającego zamiast ławników żołnierzy - ławników odpowiedniego rzędu sądu powszechnego; w wypadku określonym w art. 55 § 1 Kodeksu postępowania karnego wniosek dołącza się do aktu oskarżenia,]*
- <8) w sprawie o zbrodnię popełnioną na szkodę osoby niebędącej żołnierzem, na wniosek pokrzywdzonego złożony w terminie 7 dni od doręczenia mu zawiadomienia prokuratora wojskowego o przesłaniu aktu oskarżenia do sądu wojskowego z pouczeniem, o którym mowa w pkt 7, prezes tego sądu, jeżeli nie zachodzi wypadek przewidziany w art. 28 § 3 Kodeksu postępowania karnego, wyznacza do składu orzekającego zamiast ławników żołnierzy – ławników sądu powszechnego; w wypadku określonym w art. 55 § 1 Kodeksu postępowania karnego wniosek dołącza się do aktu oskarżenia,>**
- 9) Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania w sprawach związanych z uczestnictwem ławników sądów powszechnych w składach orzekających sądów wojskowych, o którym mowa w pkt 8, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwego współdziałania prezesów sądów wojskowych i powszechnych przy wyznaczaniu ławników do składu orzekającego.

USTAWA z dnia 21 sierpnia 1997 r. – PRAWO O USTROJU SĄDÓW WOJSKOWYCH
(Dz. U. Nr 117, poz. 753, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 240, poz. 2052 oraz z 2005 r. Nr 249, poz. 2104)

Art. 46.

[§ 1. *Do asesorów, którym powierzono pełnienie czynności sędziowskich, stosuje się przepisy dotyczące sędziów, z wyjątkiem art. 26a i art. 33, oraz z zastrzeżeniem art. 70 § 1a. Asesor może przewodniczyć na rozprawie głównej lub na posiedzeniach tylko*

wówczas, gdy ustawa przewiduje rozpoznawanie sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.]

- <§ 1. Do asesorów, którym powierzono pełnienie czynności sędziowskich, stosuje się przepisy dotyczące sędziów, z wyjątkiem art. 26a i art. 33 oraz z zastrzeżeniem art. 70 § 1a. Asesor może przewodniczyć na rozprawie głównej lub na posiedzeniach tylko wówczas, gdy ustawa przewiduje rozpoznawanie sprawy w składzie jednego sędziego.>**
- § 2. Asesor obejmujący stanowisko składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według roty ustalonej dla asesorów sądowych w ustawie, o której mowa w art. 32 § 6.
- § 3. Asesor nie może sprawować nadzoru penitencjarnego.

Art. 56.

[§ 1. Ławników wybiera się do wojskowych sądów garnizonowych oraz do wojskowych sądów okręgowych.]

<§ 1. Ławników wybiera się do wojskowych sądów okręgowych.>

- § 2. Ławników wybiera się większością głosów na zebraniach żołnierzy jednostek wojskowych, stacjonujących na obszarze właściwości poszczególnych sądów wojskowych, spośród kandydatów zgłoszonych na zebraniu.
- § 3. Kadencja ławnika trwa 3 lata. Ławników będących żołnierzami pełniącymi zasadniczą służbę wojskową wybiera się na okres odbywania tej służby.
- § 4. Liczbę ławników wybieranych do poszczególnych sądów wojskowych oraz termin ich wyboru określają prezesi właściwych sądów wojskowych.

[Art. 57.

Ławnik sądu wojskowego może być wyznaczony do udziału w sprawach wyłącznie przed sądem tego samego rzędu.]

USTAWA z dnia 16 lipca 1998 r. - ORDYNACJA WYBORCZA DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW I SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW (Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055 i Nr 159, poz. 1127)

Art. 37.

1. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie ze spisu wyborców wnoszący reklamację bądź osoba skreślona ze spisu może wnieść, w terminie 3 dni od daty doręczenia decyzji, skargę za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do właściwego sądu rejonowego. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przesyła

niezwłocznie sądowi skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może też niezwłocznie zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za słuszną.

2. Prawo skargi do właściwego sądu rejonowego przysługuje wyborcy również w przypadku niewydania decyzji przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na reklamację, o której mowa w art. 36, w terminie 7 dni od daty wniesienia reklamacji.

[3. Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym, w składzie jednego sędziego, w terminie 3 dni od daty jej wniesienia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), którego decyzja została zaskarżona. Na postanowienie sądu nie przysługuje środek zaskarżenia.]

<3. Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od daty jej wniesienia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), którego decyzja została zaskarżona. Na postanowienie sądu nie przysługuje środek zaskarżenia.>

Art. 72.

1. Jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie, w rozumieniu prawa prasowego, materiały wyborcze, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej w okresie kampanii wyborczej agitacji zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat na radnego lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej.

[2. Sąd okręgowy, w składzie jednego sędziego, rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, pod warunkiem że o terminie rozprawy zostali oni prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, właściwemu komisarzowi wyborczemu i obowiązany do wykonania postanowienia sądu.]

<2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, pod warunkiem że o terminie rozprawy zostali oni prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, właściwemu komisarzowi wyborczemu i obowiązany do wykonania postanowienia sądu.>

3. Na postanowienie sądu okręgowego, w terminie 24 godzin od jego wydania, służy zażalenie do sądu apelacyjnego. Sąd apelacyjny, w składzie trzech sędziów, rozpoznaje

zażalenie w postępowaniu nieprocesowym, w trybie i terminie, o których mowa w ust. 2. Na postanowienie sądu apelacyjnego nie przysługuje środek zaskarżenia i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

USTAWA z dnia 10 września 1999 r. – KODEKS KARNY SKARBOWY (Dz. U. Nr 83, poz. 930, z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717, z 2001 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 141, poz. 1178 i Nr 213, poz. 1803, z 2003 r. Nr 84, poz. 774, Nr 137, poz. 1302 i Nr 162, poz. 1569, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 68, poz. 623, Nr 93, poz. 894, Nr 97, poz. 963 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1090, Nr 143, poz. 1199, Nr 177, poz. 1468 i Nr 178, poz. 1479)

Art. 148.

- § 1. W kwestii udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności sąd orzeka niezwłocznie na posiedzeniu.
- [§ 2. *W sprawach o przestępstwa skarbowe prezes sądu może zarządzić rozpoznanie wniosku o udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności, w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, jeżeli ze względu na okoliczności sprawy uzna to za stosowne.*]
- § 3. W posiedzeniu ma prawo wziąć udział sprawca i jego obrońca, a także przedstawiciel ustawy, o którym mowa w art. 142 § 3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo prawidłowo zawiadomionego o terminie sprawcy lub jego obrońcy, a także przedstawiciela ustawowego, o którym mowa w art. 142 § 3, nie jest przeszkodą do przeprowadzenia posiedzenia.
- § 4. Stawiennictwo na posiedzenie finansowego organu postępowania przygotowawczego lub jego przedstawiciela, w szczególności tego, który złożył wniosek, jest obowiązkowe, jeżeli prezes sądu lub sąd tak zarządzi.
- § 5. Sąd, uwzględniając wniosek, orzeka wyrokiem.
- § 6. Jeżeli sąd uzna, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku, niezwłocznie zwraca sprawę finansowemu organowi postępowania przygotowawczego. Przepis art. 144 § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 149.

- § 1. W razie zaskarżenia wyroku o zezwoleniu na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności ulega on uchyleniu lub zmianie w postępowaniu odwoławczym tylko wtedy, gdy sąd orzekł:
- 1) tytułem kary grzywny kwotę inną niż uiszczona przez sprawcę,
 - 2) przepadek przedmiotów lub uiszczenie ich równowartości pieniężnej w zakresie nieobjętym zgodą sprawcy.

[§ 2. Sąd odwoławczy orzeka na posiedzeniu jednoosobowo, chyba że sąd pierwszej instancji orzekał w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.]

<§ 2. Sąd odwoławczy orzeka na posiedzeniu jednoosobowo.>

USTAWA z dnia 15 września 2000 r. O REFERENDUM LOKALNYM (Dz.U. Nr 88, poz. 985, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 oraz z 2005 r. Nr 175, poz. 1457)

Art. 35.

1. Jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wniosek o:

- 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów,
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów,
- 3) nakazanie sprostowania informacji,
- 4) nakazanie przeproszenia pomówionego,
- 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej,
- 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10.000 złotych tytułem odszkodowania.

[2. Sąd okręgowy, w składzie jednego sędziego, rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, pod warunkiem że o terminie rozprawy zostali oni prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia.]

<2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, pod warunkiem że o terminie rozprawy zostali oni prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia.>

3. Na postanowienie sądu okręgowego, w terminie 24 godzin od jego wydania, służy zażalenie do sądu apelacyjnego. Sąd apelacyjny, w składzie trzech sędziów, rozpoznaje zażalenie w postępowaniu nieprocesowym, w trybie i terminie, o których mowa w ust. 2. Na postanowienie sądu apelacyjnego nie przysługuje środek zaskarżenia i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

4. Postanowienia, o których mowa w ust. 2 i 3, w referendum zarządzonym przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego doręcza się właściwemu organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego, a komisarzowi wyborczemu - w referendum przez niego zarządzonym.
5. Postanowienia, o których mowa w ust. 2 i 3, w referendum zarządzonym w sprawie odwołania wójta (burmistrza, prezydenta miasta) doręcza się właściwemu przewodniczącemu rady gminy.

USTAWA z dnia 12 kwietnia 2001 r. - ORDYNACJA WYBORCZA DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (Dz.U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173)

Art. 13.

1. Decyzję o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru osoby, o której mowa w art. 12 ust. 2-4, wydaje wójt lub burmistrz (prezydent miasta) w terminie 3 dni od dnia wniesienia wniosku, zapewniając niezwłoczne jej doręczenie wnioskodawcy.
2. O wpisaniu wyborcy do rejestru niezwłocznie zawiadamia się urząd gminy właściwy ze względu na ostatnie miejsce zameldowania wnioskodawcy na pobyt stały w celu skreślenia go z rejestru wyborców w tej gminie.
3. Od decyzji w sprawie odmowy wpisania do rejestru przysługuje prawo wniesienia skargi do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Skargę wnosi się za pośrednictwem wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) przekazuje sądowi niezwłocznie skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) może też niezwłocznie zmienić lub uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną.
- [4. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w ust. 3, w postępowaniu nieprocesowym, w składzie jednego sędziego, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta). Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.]*
- <4. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w ust. 3, w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta). Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.>**

Art. 91.

1. Jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu prawa prasowego, materiały wyborcze, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej w okresie kampanii wyborczej agitacji, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat na posła albo kandydat na senatora lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:
 - 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji,
 - 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje,
 - 3) nakazania sprostowania takich informacji,
 - 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste,
 - 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.
- [2. *Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin, w postępowaniu nieprocesowym w składzie jednego sędziego. Sąd może rozpoznać sprawę w wypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.]*
- <2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w wypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.>**
3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje środek prawny i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.
4. Publikacja sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 48 godzin, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę, w rozumieniu prawa prasowego, w której nastąpić ma publikacja, oraz termin publikacji.
5. W razie niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin sąd, na wniosek zainteresowanego, zarządza ich publikację na koszt zobowiązanego, w trybie postępowania egzekucyjnego.

USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. – PRAWO O USTROJU SĄDÓW POWSZECHNYCH (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, Nr 154, poz. 1876, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592)

Art. 13.

- § 1. W sądzie rejonowym mogą być tworzone, w jego siedzibie lub poza jego siedzibą, sądy grodzkie jako wydziały lub wydziały zamiejscowe sądów rejonowych.
- § 2. Sądom grodzkim powierza się rozpoznawanie spraw:
- 1) o wykroczenia w pierwszej instancji,
 - 2) o wykroczenia skarbowe oraz o przestępstwa skarbowe, z wyjątkiem spraw podlegających rozpoznaniu w postępowaniu zwyczajnym,
 - [3) o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego, z wyjątkiem spraw podlegających rozpoznaniu z udziałem ławników,]*
 - <3) o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego,>**
 - 4) o pozostałe przestępstwa, podlegające rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym,
 - 5) cywilnych podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym oraz dotyczących depozytów sądowych i przepadku rzeczy.
- § 3. Sądy grodzkie tworzy i znosi Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia. W rozporządzeniu o utworzeniu sądu grodzkiego należy określić jego siedzibę, obszar właściwości w granicach obszaru właściwości sądu rejonowego oraz zakres spraw przekazanych do rozpoznawania sądowi grodzkiemu, spośród spraw wymienionych w § 2. Przy tworzeniu i znoszeniu sądów grodzkich należy kierować się ilością spraw wpływających do sądów oraz względami ekonomii postępowania sądowego.

USTAWA z dnia 14 marca 2003 r. O REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWYM (Dz.U. Nr 57, poz. 507 i Nr 85, poz. 782)

Art. 44.

1. Jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu prawa prasowego, materiały dotyczące referendum, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej kampanii referendalnej zawierają informacje nieprawdziwe, każdy, czyjego prawa dotyczy wynik postępowania, o którym mowa w ust. 2, ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:
 - 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
 - 2) przepadku materiałów zawierających takie informacje;
 - 3) nakazania sprostowania takich informacji;

- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.

[2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym, w składzie jednego sędziego. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza, wraz z uzasadnieniem, osobie, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.]

<2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza, wraz z uzasadnieniem, osobie, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania zobowiązania sądu.>

3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje środek prawny i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.
4. Przedstawienie przez zobowiązanego do publikacji sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 24 godzin od doręczenia postanowienia, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę, w rozumieniu prawa prasowego, w której ma nastąpić publikacja. Publikacja następuje niezwłocznie.
5. W razie odmowy lub niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin przez zobowiązanego w sposób określony w postanowieniu sądu, sąd na wniosek osoby, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 1, zarządza ich publikację na koszt zobowiązanego, w trybie postępowania egzekucyjnego.

USTAWA z dnia 23 stycznia 2004 r. - ORDYNACJA WYBORCZA DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (Dz.U. Nr 25, poz. 219 i Nr 130, poz. 1400)

Art. 40.

1. Każdy może wnieść odpowiednio do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu, w szczególności w sprawie:
 - 1) pominięcia wyborcy w spisie;
 - 2) wpisania do spisu osoby, która nie ma prawa wybierania;
 - 3) niewłaściwych danych o osobach wpisanych do spisu.
2. Reklamację wnosi się pisemnie lub ustnie do protokołu.

3. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) jest obowiązany rozpatrzyć reklamację w terminie 3 dni od dnia jej wniesienia i wydać decyzję w sprawie.
4. Decyzję wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie wnoszącemu reklamację, a gdy dotyczy ona innych osób - również tym osobom.
5. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie ze spisu wnoszący reklamację bądź osoba skreślona ze spisu może wnieść, w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji, skargę za pośrednictwem wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) do właściwego miejscowo sądu rejonowego.
6. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) przekazuje sądowi niezwłocznie skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) może też niezwłocznie zmienić lub uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną.
- [7. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w ust. 5, w postępowaniu nieprocesowym, w składzie jednego sędziego, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta). Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.]*
- <7. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w ust. 5, w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta). Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.>**
8. Reklamacje w sprawach spisu wyborców dotyczącego osób, o których mowa w art. 36 ust. 1 i art. 37 ust. 1, rozpatrują odpowiednio kapitan statku albo konsul. Od decyzji podjętych w tych sprawach nie przysługuje środek prawny.

Art. 74.

1. Jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu prawa prasowego, materiały wyborcze, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej w okresie kampanii wyborczej agitacji, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat na posła do Parlamentu Europejskiego lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:
 - 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
 - 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
 - 3) nakazania sprostowania takich informacji;
 - 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
 - 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.
- [2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym w składzie jednego sędziego. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.]*
- <2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy**

o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.>

3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje środek prawny i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.
4. Publikacja sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 48 godzin, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę w rozumieniu prawa prasowego, w której nastąpić ma publikacja, oraz termin publikacji.
5. W razie niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin sąd, na wniosek zainteresowanego, zarządza ich publikację na koszt zobowiązanego, w trybie postępowania egzekucyjnego.